Allegorice pēdentē ī cruce. Thren.iij.a. Edificauit ī gyro meo / ⁊ circūdabit me felle ⁊ labore. Sz qz hēc oia habuit christ⁹ a deo: ideo orat p istl: ⁊ maxime p resurrectiōe/subdēs: a Exurge dñe. i. fac me exurgere a morte. Quod plani⁹ exponit: b Saluū me fac deus meus: scz a morte suscitando.

Ps.15. Ps. Nō derelinques aiaz meā ī infernū: nec dabis sctm tuum videre corruptionem. i. putrefactionē. Sz qm nō ē pfecta liberatio / nisi pfundant inimici: ⁊ exaltent amici: Ideo postmodum ondit duplicē pfusionē inimicorū. Prima est p captiuitatē: De q dicit: c Qm tu pcussisti. Cōtinuatio: Nō timebo milia ppli ⁊c. Qm tu pcussisti/p titū ⁊ vespasianū. d Oēs aduersātes mihi sine cā. s. iudeos. Vl/ Percussisti: in psenti ī aia: in futuro in aia ⁊ corpe. Scda pfusio est p oppsionē cordis: De q subdit: e Dētes pctōr ⁊triuisti. i. maledicā ⁊ba eor ī irritū deduxisti: qd magna pfusio fuit eis. Vl/ Dētes pctōrū ⁊triuisti: incisiuos. s. pncipes: vt herodē/pilatū/⁊ caiphā ⁊ alios. Mota q dentes dicunt pncipes malor: vt hic. Itē raptores dicunt dētes. Job. xxix. c. Cōterebā molas iniq: ⁊ de dētib⁹ illor auferebā pdā. Et hi sūt dētes icisiui / q pdā capiūt: Molares/sūt psentiētes raptorib⁹: qui captā comedūt. Itē dētes dicunt detractores.

Ps.56. Ps. Dentes eor arma ⁊ sagittę. Itē dentes dicunt expositores sacrę scpturę. Cant. iiij.a. Dentes tui sicē greges tonsarū: q ascenderūt de lauacro. f Dñi ē sal⁹ ⁊c. Dore psalmor q agūt de passiōe/icepit a tristicia / ⁊ terminat ī lęticia. Cōtinuatio: Nō sūt timēdi pctores: qz dñi est sal⁹: nō illorū. g Et sup pplm tuū: O dñe ē/vel sit supple h Benedictio tua. s. dextrę: q grę ī pnti/⁊ glię ī futuro: Et ē h metaplasm⁹/mutatio pnonę: qd sępe fit ī psalmis.

Dentes dicunt multipliciter.

Moraliter. * in turre hītat hō. Job. xvij.a. Liba me dñe ⁊ pone me iuxta te ⁊c. Et vt s. dictū ē: Frustra iacit rętę añ oc̄los pennatū: Prouerb. j.b. Nō timebo g milia ppli circūdātis me. s. tēptationū/delectationū/⁊ hmōi: qz gustato spū/ī ptēplatiōe: desipit ois caro. Et vt ī eo pficiā: a Exurge dñe. i. exurgere me fac. Et ita: b Saluū me fac: in psenti a culpa: in futuro a pęna.

Alit Moralit. * actiuā: tūc isurgūt tēptatiōes. Vñ dr Gen. xix.b. q illi mali hoies circūibāt ostiū loth: Tñ ęztūcūcz pfidat hō: debet dñz rogare/alioqn psuptio eēt. Vñ sbdit: a Exurge dñe saluū me fac de⁹ me⁹. Et subiūgit tria q debem⁹ facere in oīone sua. Primū ē grarū actio: ibi: c Qm tu pcussisti oēs aduersantes mihi sine cā ⁊c. Secūdū est nō psumere de suis viribus: ⁊ potⁿ despare: Qd notat ibi: f Dñi est salus: nō hois. Tertiū est/spare ī dño: Qd notat ibi: g Et sup pplm tuū bñdictio tua: Quasi nō derelinquis sperātes ī te. Sic orauit iosaphat. ij. Paral. xx. b. dicēs: Nōne tu de⁹ nr̄ iterfecisti oēs hītatores terrę huⁿ coram pplo tuo isrl: ⁊ dedisti eam semini abrae ⁊c/ Ecce pmū. De secundo subdit: In nobis qdē nō est tanta fortitudo/vt possimus huic multitudini resistere/q ruit sup nos. De tertio addit: Sz cū ignorem⁹ qd agere debeam⁹: h solū habemus residui/vt ad te nr̄os oculos dirigam⁹.

Tria q debem⁹ facere in oīone

Mystice. * dñs suscepit me: g/nō timebo milia ppli circūdantl me. i. psecutor/hereticor/falsor fratrū. a Exurge dñe. i. fac me exurgere a vitijs. b Saluū me fac de⁹ me⁹/ne psētiā ill. Et h facies: c Qm tu pcussisti oēs aduersātes mihi sine cā: tyrānos/hęreticos. e Dētes pctōrū ⁊triuisti. i. pncipes eor: Quosdā p pęnitētiā: qdā p punitionē: vt herodē/caiphā/⁊ alios. Isti ⁊terunt: Sz f Dñi est salus. Et hoc cantet eccl'ia et orat: vt sit supple g Super populū tuū benedictio tua: gratię ī psenti: ⁊ glorię in futuro. Expositio Ps. IIII.

Mystice.

Cum inuocarem exaudiuit ⁊c. Titulus: In finem Ps. cantici dauid. Istud ad litterā exponit de dauid: sed melius est vt mystice exponat.

Finis dicit.
- Consumptio: vt cū dicit: Finita est candela.
- Consūmatio: vt cū dicit: Finita est domus.
- Christus. Ps. Ofnis psūmationis vidi finē.
- Plenitudo tpis. Gal. iiij.a. Cū venit plenitudo tēporis: misit de⁹ filiū suū factum ex muliere.

Ps.118.

Tituli sensus ē h. Ps iste dirigēs nos ī finē. i. christū/q est finis ī psenti ad iusticiā: i futuro ad glriaz ē ps cāticī: Quasi p⁹ mētl lęticiā/iuitat nos ad bonā opationē: Et ē p/prie psalm⁹/musici instrumēti son⁹: Canticū ⁊o humanę vocl son⁹. Qñ igit sicut dicit Glo. cantabat illo musico instrumento ante arcā dñi: qñcz pcinebat psalmus trm: et qñcz pcinebat psalmus ⁊ sequebat canticū: ⁊ tunc dicebat canticū psalmi: vt per genitiuū intelligat pręcedens: qñcz fiebat econuerso: ⁊ tunc dicebat psalmus cantici. s. consecutiuus. Et hoc totū mysticū est: Qñcz em in iustis pcedit bona operatio: ⁊ sequit mentl lęticia: qñcz econuerso. Qd facere in psalmis sępe instruimur: vt in hoc: Quia pmo agit de mentl lęticia: Secūdo de operatione bona: ibi. s. Sacrificate sacrificiū. Qz seqtur aliqñ lęticia mentis bonā operationē: habet ex Ps. In custodiendis illis retributio multa. Qz bona operatio sequatur: dicit Greg⁹: Amor dei magna operat si est: si aūt renuit operari/amor nō est. Inuitās ergo nos ꝓpheta ad pdicta duo/dicit: Cū inuocarē ⁊c. Supra instruxit nos ꝓpheta in fide: Sz qz vt dicit Jacob. ij.d. Fides sine operib⁹ mortua est: Ideo in hoc psalmo inuitat nos ad operandū. Et est psalmus iste tripertitus. In prima parte inuitat nos ꝓpheta ad lęticiā mentis: ibi: Cū innocarē. In secūda ad bene agere siue itelligere: ibi: Et scitote. In tertia ad bonā operationē: ibi: Sacrificate. Agens ergo de lęticia spirituali/quę psistit in cultu dei: redarguit idolatras: ⁊ inuitat nos ad colendū deū. Et hoc multis de causis est faciendū. Prima est: qz facilis ē ad idulgēdū: Vñ dicit: Cū inuocarē exaudiuit me. Scda est: qz est facilis ad dandū: ibi: Deus iusticię meę: supple dator. Tertia/qz est facilis ad ptegendū: ibi: In tribulatione dilatasti mihi. i. liberasti me. Dicit ergo: i Cū inuocarē. i. intus habitū per gratiā: ad amplius habendū vocarē. Quidā eū vocant nec intus habitū nec habendū: vt fures ⁊ peccatores: q eū orāt vt habeāt facultatē explēdi nequitias suas. Alij eū vocāt nō intus habitū/sed habendū: vt quidā qui sub deo peccant/et tñ a pęs lachrymis nō recedūt. Nec dico q per merita talium gratia infundat eis: sed p aliorū/qui iā intus deū habēt. De quibus Joel. ij.g. Omis quicūcz inuocauerit nomen dñi/salu⁹ erit. Hic notat vt dixim⁹ / q dñs facilis est ad indulgendū. Esa. lxv.d. Antecz clamēt ego exaudiā. Ps. Aures eius in pręces eorū. Sed nota q illos exaudit qui inuocant. i. intus vocant: vt diximus: quidā em extra vocant dominū/qui vocant eū pro temporalibus: Et tales nō exaudit dominus: quia non petunt ad salutē. Osee. v.b. In gregibus suis ⁊ in armentis suis vadent ad quęrendū dñm ⁊ nō inuenięt. Et ideo debem⁹ inuocare. i. interⁿ vocare. s. p spiritualib⁹. Job. xvi.e. Petite ⁊ accipietis/vt gaudiū vestrū sit plenū. k Exaudiuit. i. ex meritl audiuit: vl extra merita/vl ad exitū audiuit: vel ex petitū audiuit: vt Zacharia Luce. j.a. cui dat⁹ est filius. Et de salomone: cui datę sūt diuitię ⁊ glorią. Et nota q exaudiuit deus quosdā quantū ad votum trm: vt dęmones. Matth. viij.d. Mitte nos in porcos. Quosdā quantū ad votum ⁊ meritū/ et non quantū ad exitū: vt sanctos patres petentes vitā ęternam: quos exaudiebat quantum ad votū ⁊ meritum: quia concedebat eis/et in limbo ponebat eos: sed non quātū ad exitū: quia non statim euolare poterant. Quosdā quantū ad votum et meritū/ et exitum/vt modernos iustos/qui statim euolant.

Ps.118.

Quare debemus colere deum.

Qualit de⁹ uersimode inuocetur.

Ps.33.

Diuersimode deus exaudit orantes.

3. Regl. 3.b

Deus iusticię meę.

a Deus iusticię meę. Intransitiue pōt legi.i.q̄ est iusticia mea. Vel trāsitiue: Iusticię meę/datoꝛ/ multiplicatoꝛ/ꝓtectoꝛ/remuneratoꝛ. Vl' ꝑm aliā lr̄az legit in secūda p/sona/Exaudisti. Sed/Exaudiuit/est ꝓa ⁊ melioꝛ littera. Vñ familiart' sub metaplasmo a q̄ sit exauditus/subdit: b In tribulatione dilatasti mihi. Hoc pe/nes charitatē attēdit/quę in bonis flatu tribulatiōis dilatat: sicut carbo ex flatu magis succēdit: ⁊ sicut aurū sub malleo magl̄ dilatat. Greg'. Ignis flatu ꝓemit vt crescat. Pś. Dū superbit impius/incendit pauper. Sz sunt quidā qui tam paruā habent charitatē/q̄ ad modū candelę ad flatū tribulationis extinguunt. Dilatat aūt tribulatio multis rationibus. Prima est: quia bonā conscientiam augmentat. Ro.v.a. Tribulatio patientiā operat: patientia probationē: probatio vero spem: spes aūt nō confundit. Greg'. Tanto spes in deū solidioꝛ surgit: quāto quis pro eo grauioꝛa sustulerit. Secunda ratio est: quia augmentat charitatē/quę habet naturā ignis/qui augmentat ex flatu. Lucl̄.xij.f. Ignem veni mittere in terrā/⁊ q̄d volo nisi vt ardeat? Esa.liij.d. Ecce ego creaui fabrū.i.persecutoꝛē: sufflantē in igne prunas. Tertia est: quia causā angustiandi.i.peccatū remouet. Sap̄.iij.b. Tā q̄ aurū in fornace probauit illos. Prouerb.xxv.a. Auferꝛ rubiginem de argento. Quarta propter coꝛonā quā ex tribulatione expectat patiens. Job.xxix.c. Sicut palma multiplicabo dies. Item Greg'. Consideratio pœnę/minuit vim flagelli.ij. Timoth.iiij.b. Bonū certamen certaui/cursum consūmaui/fidem seruaui ⁊c. Et nota q̄ triplex est dilatatio ī bono: ⁊ triplex similiter ī malo. s. coꝛdis/oꝛis/opis. De dilatatiōe coꝛdis ⁊ oꝛis. ij. Coꝛ. vj.c. Os nostrū patet ad vos o coꝛinthij: coꝛ nr̄m dilatatū ē. De dilatatione operis. Pś. Dilatasti gressus meos ⁊c. Ista dilatatio significata est per deambulatoꝛia ezechielis in templo. Similiter triplex est dilatatio in malo. Coꝛdis: cū quis cogitat varia et multa. Eccl̄j.x.b. Proiecit in terra intima sua. Osee.x.a. Diuisum est coꝛ eoꝛ/nunc interibunt. Oꝛis. Pś. Dilataueruntꝛ super me os suū. Et alibi: Sepulchꝛū patens est gutturꝛ eoꝛū. Hiere.ix.a. Extenderunt linguā suam quasi arcū mendacij ⁊ non veritatis. Operis: quando per campos ruit de peccato in peccatū. Hoc fuit significatum.iiij. Regl̄. vlt̄.b. quando rex nabuchodonosoꝛ effodit oculos sedechię in rebblatha/⁊ filios ei' occidit. Rebblatha ĩterpꝛetat multa hęc. Et ideo dicit Eccl̄j.xj.b. Mō ī multis sint actus tui. Et quia quatūcunq̄ dilatat' sit: eget dei misericoꝛdia: vt dicit Greg': quia semper sumus in miseria: semper indigemus misericoꝛdia. Et alibi: Cito donū perditur/quod a largitoꝛe non custoditur: Ideo subdit: c Miserere mei: et exaudi. i. ad exitum meę voluntatis audi: d Oꝛationem meā: de bonis adipiscendis. e Filij hominum ⁊c. Hic increpat malos: Primo a diuturnitate peccandi: ibi: Graui coꝛde. Secundo de vana dilectione: ibi: Et quid diligitis vanitatē. Tertio de curiosa sollicitudine: ibi: Et queritis mendaciū. Dicit ergo: Filij hominū. i. rationaliū: vñ magis culpandi sunt qꝛ sic peccant. Vl' Filij hoim. i. p̄moꝛ parētū/ñ dei. i. imitatoꝛes eoꝛ/nō dei. Vos īquā estl̄: g Graui coꝛde. Threñ.iij.f. Lapsa est ī lacū vita mea/⁊ posuerūt lapidē sup me: īundauerūt aq̄ sup caput meū: dixi: perij. Et f Vsq̄q̄/eritis. q.d. nimis diu estl̄. Hiere.xxx.c. Quid clamas sup ꝓtritiōe tua? Insanabil' est doloꝛ tu'/ ꝓpē multitudinē iniq̄tatl̄ tuę ⁊c. Et.xxxj.d. Vsq̄q̄ delitꝗs dissoluerl̄ filia vaga? Itē Hiere.ij.g. Oꝛ vilis facta es nimis/iterās vias tuas. Nota q̄ est grauitas criminis/coꝛpis/ moꝛis. Prima est culpę: vt hic. Secūda pœnę. Sap̄.ix.c. Coꝛpus qd̄ coꝛrumpit aggrauat animā: et terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantē. Tertia est gratię. Pś. In ꝓlo graui laudabo te. b Et quid diligitis. i. voto amplexamini: i Vanitatē. i. idola vana: vel terrena ista/quę nihil habent soliditatis/sed tm̄ vanitatē. Geñ.j.a. Terra erat inanis ⁊ vacua. Hiere.iiij. f. Aspexi/⁊ ecce carmelus desert'. Sap̄.v.b. Transierūt oñia tanq̄ vmbra. Berñ. Temporalia si aliq̄d soliditatis haberent/ replerent. Quod expressi' manifestat cū subiūgit: k Et q̄ritis mendaciū. i. tēporalia: Quę dicuntur mendaciū multis rationibus. Prima ē: quia promittunt securitatem: ⁊ soluunt timoꝛem. Job.xv.c. Sonitus terroꝛis sp̄ in auribus illius: ⁊ cum pax sit/semper insidias suspicatur. Pś. Posuisti firmamētum eius foꝛmidinē. Seneca. Videt pauperē ⁊ suspicat furē: videt diuitem ⁊ estimat prędonem. Secunda: quia promittunt satietatē: ⁊ soluunt esuriem: quia Quo plus sunt potę/plus sitiuntur aquę. Eccl̄s. v.b. Auarus non implebitur pecunia. Job.iiij.b. Qui biberit ex hac aqua/sitiet iterū. Eccl̄s.vj.c. Omnis laboꝛ hominis in oꝛe eius: sed anima eius nō implebitur bonis. Prouerb. xiij.d. Justus comedit ⁊ replet animā suā. Tertia: quia promittūt delectationē/⁊ pungunt: Vñ dñs vocat eas spinas: Matth. xiij.c. Job.xxx.b. Esse sub sentibus delitias computabant. Quarta: quia promittunt honoꝛē/⁊ soluūt oꝓpꝛobriū. Pś. Oꝓpꝛobriū abundantib' ⁊ despectio superbis. Esa.xxx.a. Fiducia vmbrę ęgypti erit in ignominiā. Quinta: quia promittunt libertatē/⁊ inducunt seruitutē. Seneca. Minoꝛ est q̄ seruus/qui seruos timet. Matth.vj.d. Nō potestis deo seruire ⁊ mammonę. Sexta: quia promittunt beatitudinē/et faciūt miserū. Lucl̄.vj.d. Uę vobis diuitibus. Propt̄ has rationes dicunt diuitię mendaciū. Vñ Hiere.viij.b. Apprehenderunt mendacium ⁊ noluerunt reuerti. Eccl̄j.xxxiiij.e. Quasi qui apprehendit vmbrā ⁊ persequit ventū: sic qui attēdit ad visa mēdacia. Osee.xij.a. Ephraim pascit ventū et sequit estū: tota die mēdaciū ⁊ vastitatē multiplicat. l Et scitote ⁊c. Secunda pars: Et est hic diapsalma. i. diuisio psalmi. Sympsalma/est cōiunctio pluriū vocum. Hebrę̄us habet/sela: qd̄ sonat ęliciter vel sp: Sed Septuaginta trāstulerunt/diapsalma. Ubi ponit diapsalma: hebrę̄i faciebāt quoddā silentiū in psalmis cantandis: sicut modo facimus ante lectiones legendas. Et est proprietas diapsalmatis/nouitas materię: ⁊ nō ꝓtinuare pręcedentibus sequentia. Cōtinuatio eñ siue relatio sępe fit in psalmis ad mentē prophetę: Ut in hoc versu: Et ibi: Fundamēta eius. Et ibi: Factū est verbum dñi ⁊c. Dicit ergo: Et scitote/o filij hominū. Vel sine ꝓtinuatione sic exigit diapsalma. Et scitote/ m q̄m dñs pater/mirificauit sanctū suū. s. christū: qui est sanctus sanctoꝛū. i. mirabilem fecit/octo modis. s. in conceptione. Hiere.xxxj.d. Creauit dñs nouum sup terrā/fęmina circūdabit virū. Ibi Interliñ. gremio vteri sui. Esa.liij.a. In die illa apprehendēt septē mulieres virū vnū. Itē in natiuitate: quia porta clausa exiuit. Ezech.xliiij.a. Porta hęc erit clausa p̄ncipi ītrāti ⁊ exeunti. Vñ significat p radiū solis: q̄ intrat p vitrū sine coꝛruptione eius: Et p radiū stellę: q̄ oꝛit ab ea sine eius coꝛruptione. Itē in p̄dicatione. Job.vij.g. Mūq̄ sic locut' ē hō. Marci.j.c. Erat docēs eos q̄si potestatē habēs. Itē ī passione vl' tribulatiōe sustinēdo. Esa.l.c. Posui facię meā vt petrā durissimā. Itē in morte elementa mutando. Lucl̄.xxiij.f. Sol obscuratus est: ⁊ petrę scissę sunt. Itē in resurrectione/eū celeriter resuscitando. Pś. Nō derelinques animā meā in inferno: nec dabis sctm̄ tuū videre coꝛruptionē. Itē qꝛ clauso sepulchꝛo exiuit. Itē in ascensione/faciēdo eū ascēdere cū triūpho. Esa.lxiij.a. Quis est iste q̄ venit de edom tinctl̄ vestib' de bosra? Et ꝓpē hoc dꝛ ī Esa.ix.b. Vocabit nomē ei' admirabil'. Propt̄ qd̄ dic Pś. Cātate dño cāticū nouū: qꝛ mirabilia fecit. Et ipse q̄ b fecit .s. de': n Exaudiet me cū clamauero ad eū: de re/q̄e ęxna dāda: q̄si sic ⁊ vos exaudiet si sil' clamauerit̄. Sed q̄.

a uit me deus iusticię meę: in
b tribulatione dilatasti mihi.
c Miserere mei: ⁊ exaudi oꝛā
d tionē meā. Filij hoim usq̄q̄
e †graui coꝛde: ut q̄d diligitl̄
f vanitatē ⁊ q̄ritl̄ mendaciū?
g Et scitote q̄m †mirificauit
h dñs sctm̄ suū: dñs exaudiet

Pś.9.

Nota bonū tribulationis.

Triplici dilatatione ī bono ⁊ in malo.

Pś.17.

Pś.34.

Pś.5.

Gravitas triplex.

Pś.34.

Alt. †graues.

Alt. †admirabilē fecit.

Tpalia dicunt mendaciū multis rōnibus

Pś.88.

Ouidius. 1. fastorū.

Pś.122.

Pś.15.

Pś.97.

De' pater christū mirificauit octo modis.

a Irascimini ꝛc. Quasi si vult exaudiri: irascimini et nolite peccare. i. si surgat primus motus irę: nolite peccare/ sentiendo ĩ corde/ vel ad effectũ pducẽdo in ope/ vel diu retinẽdo. Qõ necessitatis est/ pmittit: qõ culpę est/ phibet. Sz triplex est pmissio: Mõ phibitio: sustinẽtia ꝛ indulgẽtia. Venialia pmittunt. i. sustinent: Minus bona pmittunt. i. indulgent: sicut idulget monachis ifirmis siue debilib⁹ vesci pinguib⁹. Post irę culpã remouet dolũ/ subdẽs:

Triplex pmissio.

me cum clamauero ad eum.
a Irascimi et nolite peccare:
b q̃ dicit ĩ cordib⁹ vr̃is: ꝛ ĩ cũ
c bilib⁹ vr̃is cõpũgimi. Sã-
d crificate sacrificiũ iusticię et
e spate ĩ dño: multi dicũt/ qs
f ostendit nob bona. Signatũ
g est sup nos lũmẽ vultus tui

b Quę dicit in cordib⁹ vr̃is: supple dicite ĩ ore: vt sit idẽ ĩ corde ꝛ in ore: vt nõ sitis de illis de q̃bus dicit: Ppl's hic labijs me honorat: cor aũt eor longe est a me: Esa. xxix. d. et Matth. xv. a. c Et in cubilib⁹ vr̃is. i. in pscientijs vr̃is: d Cõpũgimini/ de peccat vr̃is. Vel aliter:

Alit. Ira duplex.

a Irascimini. Nota duplex ẽ ira. Ira q̃ fit p vitiũ: ꝛ illa extinguit oculũ. Et ira q̃ fit p zelũ: ꝛ hęc illuminat oculũ: sed ad tps turbat/ vt collyriũ: vt postea limpidiorẽ reddat. Est q̃ sensus: Irascimini/ vobisipsis ꝓt pctã vra: Et amplius nolite peccare: Et ita est p̃ceptio. De hac ira Prouerb. xvj. b. Indignatio regis/ nuncius mortis. Ps. Ira ĩ indignationes eius ꝛc. b Quę dicitis cordib⁹ vr̃is. i. de his q̃ tractatis ĩ corde p spũales nequitias/ q̃ etiã de⁹ nouit. c Et in cubilib⁹ vr̃is. i. de his q̃ voluitis in carnalib⁹ delectationib⁹. De his iquã oib⁹ d Cõpũgimi/ p pnitentiã. Cor p ctõris siue pscientia appellat cubile: qz cubilia ferarũ sunt: sic ꝛ corda pctõr̃ receptacula sũt dęmonũ. Esa. xxxv. c. In cubilibus in q̃bus ꝑus habitabãt dracones. i. dęmones/ per pctm̃: viror calami ꝛ iunci oriet. i. fortitudo operũ ꝛ virtutũ. In calamo em̃ q̃ scribit/ bonę opationis exemplũ designat: q̃ more calami debet esse alta in facti magnitudine/ sz vacua in facientis reputatione. In iunco aũt q̃ domus ornari solet ad decorẽ/ virtutes signant. Et sic tã calam⁹ q̃ iunc⁹ ĩ aqs crescit: sic tã opa q̃ virtutes a gratia habẽt ortũ ꝛ incremẽtũ. e Sacrificate sacrificiũ ꝛc. Tertia pars: Et est diapsalma: qõ aliqd nouitatis ĩdicat: qz deposito veteri hoie/ nouũ iubet induere. Vñ dic: Sacrificate sacrificiũ iusticię: qz iustũ est vt homo mactet se ĩ eo in q̃ deliquit: Et ideo dicit: Sacrificiũ iusticię. Duplex est sacrificiũ iusticię. Primũ est iusticię ĩchoatę. i. pnitentię: Vñ ĩ pascha tonitrebant spicę: ꝛ comedebat agnus paschalis cũ lactucis agrestib⁹: Leuit. xxiij. Secundũ est pfectę iusticię: ad qõ significandũ/ nouos panes offerebãt in pentecoste: Leuit. xxiij. Vñ magdalena q̃ ꝑus lauit pedes dñi: Luc. vij. f. postmodũ vnxit caput eius: Matth. xxvj. a. Vñ etiã in Ps dicit: Surgite postq̃ sederitis/ q̃ manducatis panẽ dolor̃: Primo debem⁹ comedere panẽ dolor̃: vt postmodũ comedam⁹ panẽ exultatiõis. Et nota q̃ dicit sacrificiũ/ nõ holocaustũ. In sacrificio em̃ q̃dã ps pecoris dño offerebat: q̃dã ꝓ sacerdoti reseruabat: In holocausto ꝓ totũ cõburebat. Qui q̃ ptẽ de suo offert/ sacrificiũ facit: q̃ ꝓ totũ ꝛ oẽ suũ offert deo/ holocaustũ facit. Ad sacrificiũ oes tenẽt: ad holocaustũ solũ pfecti ꝛ claustrales: Et tõ dicit sacrificiũ/ nõ holocaustũ. Sacrificate q̃ sacrificiũ iusticię. i. macerationẽ carnis offerte. Ro. xij. a. Obsecro vos per misericordiã dei/ vt exhibeatis corpa vra hostiã viuẽtẽ. s. p fidẽ: sanctã/ p spẽ: deo placẽtẽ/ p charitatẽ. Vel/ sacrificiũ iusticię. i. bona opa. Ps. Eleuatio manuũ mearũ sacrificiũ vesptinũ: Qõ. s. magis placebat deo q̃ matutinũ. Vel/ sacrificiũ iusticię. i. sacrificiũ altaris: p qõ de⁹ satisfecit p nobis. Ps. Immola deo sacrificiũ laudis. Vel/ sacrificiũ iusticię. i. cor: qõ debem⁹ deo offerre ĩ sacrificiũ. Et sicut añq̃ fieret sacrificiũ de animali/ multa fiebant circa illud: sic debet fieri in corde Primũ est q̃ segregabat animal: ita debet cor segregari ab omni illicito. Eccli. ij. a. Deprime cor tuum ꝛ sustine. Et. ij. Paral. xx. a. Josaphat se totũ ꝓtulit ad rogãdũ dñm. Scõo ligabat: ita ꝛ cor debet ligari a pscientia. Ezech. xiij. b. Ecce circũdedi te vinculis: ꝛ non te conuertes a latere tuo in latus aliud. Gen. xxij. b. Colligauit abraã/ isaac. Tertiũ est q̃ debet cor excoriari sicut victima excoriat: hoc fit per pfessionẽ. Hoc significatũ fuit Judith. x. a. vbi dicit/ q̃ iudith exuit se vestimentis viduitatis suę. Judith interpretat confitens. Vestimenta viduitatis/ sũt peccata. Et nota q̃ quãto pellis subtilior est: tanto difficilior ẽ ad excoriandũ: sic subtilioza peccata. i. spiritualia difficilioza sunt ad confitendũ. Et sicut caput animalis difficilius excoriatur q̃ alia membra: sic clerici ꝛ litterati ꝛ plati/ difficilius alijs excoriant per pfessionẽ. Et sicut anguilla quę habet lubricã pellẽ vix potest teneri ad excoriandũ: sic quidã clerici qui lubrici sunt ꝛ mobiles vix possunt in confessione excoriari. De hac excoriatione Job. ij. b. Pellẽ pro pelle/ ꝛ omnia quę habet homo dabit p anima sua. Pellẽ. s. peccati/ p pelle virtutũ. Et sicut in excoriatione animalis viui est dolor: aliter em̃ crederet aĩal esse mortuũ: Sic ꝛ in confessione debet esse dolor: aliter crederetur esse mortu⁹ in peccato. Quarto debet lauari cor/ sicut vicrima lauabat: ꝛ ꝗ lachrymis pnitentię. Esa. j. e. Lauamini/ mundi estote ꝛc. Ps. Lauabo per singulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis stratũ meũ rigabo. Postea diuidebat hostia p frusta: sic ꝛ cor debet diuidi: vt. s. modo fleat p peccatis: modo gaudeat p misericordia dei. Eccli. iij. a. Est tẽpus flendi ꝛ est tempus ridẽdi. Leuit. j. b. Detractaq̃ pelle hostię/ artus in frusta pcident. Quintũ est q̃ debet poni sup altare. Basis altaris/ est fides. Heb. xj. a. Sine fide ꝓ possibile est placere deo. Fossa quę cineres recipit/ est humilitas: Craticula/ est spes. Postea debet cremari igne charitatis: De quo Leuit. vj. b. Ignis in altari semp ardebit. Ex his omnibus pcludit: f Et sperate: quasi: Sacrificate ꝛc. Et sic/ sperate in dño. Qõ bñ pueniet: qz spes ẽ certa expectatio futurę beatitudinis/ ex meritis pueniens. Sed qz multi pntradicunt huic spei/ ꝛ bonos volunt ab ea retrahere: pęmunit nos subdens: g Multi dicũt. i. mali: De q̃bus Eccli. j. d. Stultor̃ infinitus est numerus. h Quis ostẽdit nobis bona/ ista de q̃b⁹ speratis. Sap. ij. a. Mõ est qui agnit⁹ sit reuersus ab inferis. Greg⁹. Carnaliũ mentes bona pensare nõ valent/ nisi q̃ carnalit videt. Sz posset eis dici/ q̃ christus agnit⁹ est reuersus ab inferis: Et lazarus multa de pęnis inferni retulit. Et qz ipsa ratio nobis indicat bona ista q̃ antonomatice dicunt bona: quasi ista q̃rentibus respondẽdo subiũgit: i Signatũ est sup nos. i. ĩ superiori parte nostri. i. in aĩa: k Lumẽ vultus tui. i. luminosus vultus tuus. i. ratio. Eccli. xvij. a. Posuit oculũ ipsorũ sup corda illor̃. Vultus dei dicit ratio: qz sicut p vultum homo homini assimilat/ ꝛ homo cognoscit hominẽ: ita p rationẽ similes sumus deo/ ꝛ deũ cognoscim⁹. Vel potest legi transitiue sic: Vultus dei/ dicit ratio: Lumẽ hui⁹ vultus/ est gratia: qz sicut moneta est informis donec imago regis ei p cuneũ imprimat: ita ratio nostra deformis est/ donec p gratiã dei illustret. Ratio em̃ est imago creatiõis: sed gratia dei est imago recreationis. Ratio deũ imitat ex natura: sed q̃ imitat/ habet ex grã. Istud lumẽ signatũ ẽ sup nos. Eph. v. c. Signati estis spũ pmissionis sancto. Eph. iiij. g. Nolite ꝓtristare spm̃ sctm̃/ in quo signati estis. Quidã aũt signati sũt tm̃ exterius/ vt hypocritę: sed boni interius in corde. Cant. viij. b. Pone me vt signaculũ sup cor tuũ. Vel vultus dei: dicit essentię vnitas ꝛ trinitas psonar̃/ iuxta quę sumus psimiles deo. Similes sumus ei quãtũ ad essentiã: qz sicut deus ęternus/ ita ꝛ nos perpetui. Et quantũ ad trinitatẽ psonarũ: qz similes sumus patri p memoriã: filio p itelligentiã: spiratusancto p dilectionẽ. Vel vultus dei/ est crux christi: cui⁹ signaculũ nobis impressũ est in baptismo/ ꝛ quotidie debemus imprimere. Vñ legens euangeliũ/ crucẽ facit sup libũ/ ꝛ ĩ fronte/ ꝛ ĩ ore/ ꝛ ĩ pectore. q. d. hic est liber crucifixi: Crucifixũ nõ erubesco:

De duplici sacrificio iusticie.

Exo. 12. b.

Numeri. 9. b.

Ps. 126.

Differẽtia inter sacrificium ꝛ holocaustum.

Ps. 140.

Ps. 49.

Sacrificiũ cordis nõ debet fieri adinstar sacrificij veteris legis.

Ps. 29.

Ps. 6.

Spes qd sit.

Alt. tin nobis

cifixū nō erubesco: crucifixū p̃dico: crucifixū credo. Et qz ex hac signatione lętak homo spiritualik: subdit: a Dedisti. s. ex hoc: b Lęticiā i corde meo: nō extra in vanis: qz omnis gloria regis ab intus. Sz illi multi q̃ dicūt: Quis
Ps. 44. ostēdit nobis bona: exteri⁹ gaudēt: ī hoc. s. q̃ c A fructu frumēti / vini z olei sui multiplicati sūt. s. nūero possessionū / psonaꝝ z malitiaꝝ / curaꝝ z erūnarū. Exo. v. b. Disperses est ꝓl's p oēm terrā ęgypti / ad colligēdas paleas. i. tpalia. Et dicit: A fructu zc. qz in his putant esse fructū. i. ꝓsūmatū bonū. Vl' fm aliā lfaz: A tpe frumenti zc. i. a tpali frumēto / vino z oleo. Nota etiā q̃ dic / Sui: qd referēdū ē ad q̃dlibet illoꝝ triū: vt dicak: Sui vini: ad differentiā illi⁹ de q̃ dicik: Et calix meus inebriās q̃ p̃clarus est. Et Zach. ix. d. Vinū germinās virgines. Sui olei: ad differentiā illi⁹ de q̃ dicik: Impinguasti ī oleo caput meū. Sui frumēti: ad differentiā illi⁹ de q̃ dicik: Et adipe frumēti satiat te. Ita ipsi multiplicati sūt: z ponūt fructū z finē suū ista tpalia. Sz ego dicit iust⁹ / aliū finē ītēdo: hūc. s. d In pace / pector: f Dormiā: in p̃senti: g Et / in futuro / requiescā. i. pfecte quiescā i pace ęternitatis: Quę pax est / e In idipsū. i. inuariabilis z inutabilis. Pax p̃sentz tpis nō est in idipsū: qz sępe variak z mutak. Et in hoc versu notank q̃ttuor q̃ sūt in fructu iusti. Primū est trāquillitas: ibi: In pace. Joh. xiij. d. Pacē relinquo vobis: pacē meā do vobis. i. dabo / sic dicit ibi Glo. Ps. Qui posuit fines tuos pacē. Secūdū est immutabilitas: ibi: In idipsū: Et p hoc notak cōmunio sctōrū. Tertiū est ꝓtēplatiōis suauitas: ibi: Dormiā. Cantz. v. a. Ego dormio / z cor meū vigilat. Eccs. v. c. Dulcis est somnus operanti. Quartū est omnis laborz exclusio: ibi: Et requiescā. Apocz. xiij. c. Amodo iā dicit spūs vt requiescant a laboribus suis. Ad vltimū totū attribuit dño: h Quōm tu dñe: Quasi dormiā z reqescā: Quōm tu dñe singulariter in spe ꝓstituisti me. i. ꝓstituisti me ī spe vnius rei. Et hoc singularik / nō multipliciter. De qua vna re Ps.
Ps. 26. Unā petij a dño. Lucz. x. g. Unū est necessariū. Vl' sic puncta: Quōm tu dñe singulariter. i. q̃ es singular⁹ dñs: quia
Eph. 4. a. vn⁹ dñs / vna fides / vnū baptisma: In spe ꝓstituisti me: Hoc nō mutak. Prima expositio melior est.

Fructus iusti quadruplex.

Ps. 147.

Ps. 147.

Ps. 26.

Eph. 4. a.

Verba mea zc. Expositio Ps. V.

Titulus: In finē p ea q̃ ꝓsequik hęreditatē. Legik Gen. xxj. a. q̃ abraā habuit filiū isaac / de libera sara: Habuit z hismael / de ancilla agar. Fili⁹ ancillę p̃sequebak filiū liberę. In q̃ pseculiōe sara itellexit spūalē pseculionē: z dixit: Eūce ancillā z filiū ei⁹: nō em̄ hęres erit fili⁹ ancillę cū filio meo isaac. Per ancillā z filiū suū / intelligik synagoga: q̃ eccl'iaz psequik: q̃ nō est ꝓsecuta hęreditatē sacrę scp̃turę. Matth. xxj. d. Auferet a vobis regnū dei. Nec hęreditatē ęternā: Uñ in persona iudęoꝝ ꝓquerik Hieremias / Thren. v. a. Hęreditas nr̄a versa ē ad alienos. Per liberā z filiū ei⁹ / intelligik eccl'ia: q̃ plures filios gignit p gr̄am q̃ per naturam. Et eiecto filio ancillę. i. synagogę: fili⁹ liberę. i. ecclesię / manebit ī domo in ęternū: Job. viij. e. Est q̃ sensus tituli. Ps̄ iste dirigens nos in finē. i. in christū / est scp̃tus p ea bonorāda q̃ ꝓsequik hęreditatē ęternā: hęc est eccl'ia. Ps̄ iste triptitus est fm Cassiodoꝝ. In p̄ma parte ostendit p q̃ acquirik hęc hęreditas: ibi: Verba mea. In scd̄a petit auxiliū ꝓtra impedimēta q̃ ei ęmula īgerit: ibi: Dñe deduc. In tertia ondit q̃ sit hęreditas: ibi: Et lętenk. Primū q̃ est p qd acquirik hęc hęreditas. s. orō. Uñ docet nos orare ecclesia exemplo suo / dicēs: Verba mea zc. Nota q̃ p̄mo ondit orōnē suā esse multiplicē: ibi: Verba mea. Scd̄o intentā: ibi: Intellige clamorē meū. Tertio deuotā: ibi: Intēde voci orōnis meę. Quarto pseuerātē: ibi: Quōm ad te orabo dñe. Quinto efficacē: ibi: Exaudies vocē meā. Hęc ergo singillatim videam⁹. i Verba mea zc. Ostendit orationē suam esse multiplicē / p hoc q̃ dicit in plurali: vba. Et hoc necessariū ē / cū hō multas habeat infirmitates. Quia vt dicit Hiero⁹: Mō sanat oculū qd sanat calcaneū. Dic g̃: O Dñe / verba mea. i. oris psalmodiā: k Auri b⁹ pcipe. i. p̃sentia tuę maiestatz. Et est ātbropospathos: Aures em̄ nō sunt in deo fm q̃ deus. Et dicit / Auri b⁹ pluralik: qz deus duas habet aures. s. interiorē / q̃ or audire qñ dat bona spūalia: Et exteriorē / q̃ or audire qñ dat bona tpalia. Et qz verba oris nō p̃sunt / nisi assit clamor z intētio cordis: addit: l Intellige clamorē meū. s. cordis potius q̃ oris: Sic clamabat moyses tacens: Exo. xiiij. d. Et susanna / Dan. xiij. e. Et hoc habek ex vi verboꝝ q̃ ponit. Dicit em̄: Auri b⁹ pcipe vba: intellige clamorē meū. Vocalis em̄ clamor aure pcipik: spūalis itelligik. Hec solū itellige vel audi: sed etiā m Intende: qd plus est / voci orationis meę. Hic ostendit orationē suā esse deuotā. Et nota q̃ hic tria notank q̃ ꝓcurrunt in vera oratione. s. ipsa vocalis psalmodia. Sed hęc nō est oratio / sed potius carmen vel narratio / nisi qd ꝓferk in ore: versek in corde. Uñ dicik Amos. v. g. Auferat a me tumultū carminū suoꝝ. Et ideo secundo necessaria est cordis applicatio. Itē z si sit vocalis psalmodia in ore / z etiā versek in corde quātū ad intellectū solū: nō pōt recte dici oro / sed poti⁹ lectio. Uñ tertio necessaria est ibi cū intellectu / affectus deuotio. Quātū ad primū dicit: Verba mea zc. Quātū ad secūdū: Intellige zc. Quātū ad tertiū: Intende zc. Et est oro / pius affectus mentz / in deū tendēs: plerūq̃ ne pigritek / in vocē prūpēs. In hac diffinitiōe notank illa tria / sz retrogrado ordine: fm. s. q̃ magz deo placēt: Pl' em̄ deo placet affect⁹ deuotio / q̃ notak ibi / Pius affect⁹ zc. q̃ ītellect⁹ applicatio: q̃ notak ibi / In deū tendēs. Et plus placet deo cordis applicatio q̃ vocū platio: q̃ notak ibi / Plerūq̃ in vocē prūpens. Et ponit hic tria alia verba. s. Dñe / rex / et de⁹. Dño debek timor: regi / honor: deo / amor. Ad timorē dñi ptinet vocal' laudatio. Ps̄. Qui timetz dñm laudate eū. Ad honorē regis / spectat ītellectus applicatio. Prouerb. xiiij. d. Accept⁹ est regi minister intelligens. Ad amorē dei / ptinet affectio. Itē p hoc q̃ est hic trina oratio. s. Percipe zc. / Intellige zc. / Intēde zc. notak q̃ ī fide trinitatis ē orandū. Jacob. j. a. Postulet ī fide nihil hęsitans. Quę trinitas notak in illis tribus verbis: Dñe / rex / deus. Per dñm / intelligim⁹ spm̄ sctm̄: Per regē / filiū: Per deū / patrē. Ad dñm z regē z deū dirigit orōnē suā: q̃si ad totā trinitatē dirigendā. Et licet dicat / z dñe / z rex / z de⁹: q̃ plura noia sunt: nō tm̄ dicit: percipite / vel intelligite zc. sed percipe zc. In q̃ notak vnitas essentię / z pluralitas psonaꝝ. Et ideo recte ter ponik / z singulariter ponik: sicut ibi: Bñdicat nos deus / deus noster / bñdicat nos deus. Uñ Job. x. f. dicit christus: Ego z pater vnū sum⁹. Per hoc q̃ dicit / sum⁹: elidit errorē sabellij. Per hoc q̃ dicit / vnū: elidit errorē arrij. n Quōm ad te orabo dñe. Hic ondit orationē suā ē pseuerantē. Cōtinuatio. Bñ dico: Intēde voci orationis meę: qm̄ ad te / vnū habendū / nō tēporalia / orabo: pseuerantē etiā si semel vel pluries repulsus fuero. Colz. iiij. b. Orationi instate. Luczz. xj. a. Si perseuerauerit pulsans. Et post: Petite z dabik vobis: q̃rite z inueniet⁹: pulsate. s. p seuerank / z aperiek vobis. Job. xiij. c. Etiā si occiderit me in ipso sperabo. Et ideo sequik: o Mane exaudies vocē meā. Hic ostendit orationē esse efficacē: Et notabiliter dicit / mane / ad litterā: tunc em̄ p̃cipue est tp̃s orōnis.

Ps. 44.

Ps. 22.

Ps. 22.

Ps. 147.

Partitio psalmi.

Ps. 26.

Eph. 4. a.

Al' tor meū.

Al' tempore.

Al' tor dormiā z somnū capiā.

Al' habitare fecit me.

Gen. 21. b.

Gal. 4. d.

Al' exaudi domine.

Al' † obsecrationis.

Deo⁹ habere duas aures.

Tria ꝓcurrunt in vera oratione.

Quid sit oratio.

Ps. 21.

Ps. 66.